
Kyrkomötet Tillsyns- och uppdragsutskottets betänkande 2015:7

Arbetsgivaransvar i kyrkoordningen m.m.

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2015:32 med förslag att uppdra till kyrkostyrelsen dels att ta fram ett material om arbetsgivarrollen i kyrkorådet inför nästa mandatperiod, dels att se över om kyrkoordningen kan förtydliga kyrkorådets arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar. Utskottet anser att utbildningar och informationsmaterial som gäller kyrkorådets arbetsgivarroll finns i en tillfredsställande omfattning och att kyrkoordningen, samt lagar och kollektivavtal, är tillräckligt tydliga vad gäller kyrkorådets arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar. Utskottet föreslår att motionen ska avslås.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:32, punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:32, punkt 2.

Motionens förslag

Motion 2015:32 av Björn Andersson och Maria Lagerman, Arbetsgivaransvar i kyrkoordningen m.m.

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att ta fram ett material om arbetsgivarrollen i kyrkorådet inför nästa mandatperiod.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att se över om kyrkoordningen kan förtydliga kyrkorådets arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar.

Bakgrund

Av 2 kap. 1 § i kyrkoordningen framgår att församlingen ska anställa och avlöna den personal som behövs för församlingens verksamhet. Om en församling ingår i ett pastorat fullgör pastoratet enligt 2 kap. 5 § dessa uppgifter. Kyrkorådet är enligt 4 kap. 1 § församlingens eller pastoratets styrelse och har i denna egenskap arbetsgivaransvar med allt vad som följer av lagar och kollektivavtal. Kyrkorådet har som arbetsgivare enligt 3 kap. arbetsmiljölagen (1977:1160) vidsträckta skyldigheter och ska vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagare utsätts för ohälsa eller olycksfall.

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation företräder församlingar, pastorat och stift när det gäller vissa i kyrkoordningen angivna förhållanden som att ingå kollektivavtal (34 kap. 6 §). Som arbetsgivar- och serviceorganisation erbjuder den rådgivning och utbildningar bland annat i arbetsgivar- och arbetsmiljöfrågor som

vänder sig till både anställda och förtroendevalda, samt ger ut informationsmaterial som gäller dessa frågor.

I samtliga stift erbjöds och genomfördes efter kyrkovalet 2013 utbildningar för förtroendevalda. I flertalet stift fanns utbildningsmoment som gjordes i samverkan med arbetsgivarorganisationen och behandlade kyrkorådets ansvar som arbetsgivare. Bland annat användes studieboken *Uppdrag förtroendevald* (Verbum 2013) som ingående behandlar exempelvis arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar.

När det gäller tydligheten i arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar kan noteras att alla nivåer i Svenska kyrkan från och med 2013 ska fastställa en arbetsordning för sitt styrelsearbete. Av kyrkostyrelsens skrivelse till kyrkomötet *Revision och granskning av Svenska kyrkans verksamhet* (KsSkr 2011:6) framgick att en genomarbetad arbetsordning är grunden för ett gott styrelsearbete och att den också är ett av de grunddokument som verksamhetsgranskningen kontrollerar för att säkerställa att det finns ett fungerande styrelsearbete.

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation har tagit fram och distribuerat mallar för arbetsordningar. I dessa klargörs bland annat att det ska finnas en arbetsmiljöpolicy och att kyrkorådet ska fastställa, göra känt och följa upp dokument om fördelning av arbetsmiljöuppgifter. Arbetsmiljöverket och arbetsgivarorganisationen tillhandahåller på sina webbplatser förslag till mallar och rutiner för arbetsmiljöarbetet.

Kyrkomötet har tidigare behandlat en motion 2008:11 om att initiera en för Svenska kyrkan gemensam utbildning för alla ledare med arbetsgivaransvar. Tillsyns- och uppdragsutskottet angav i sitt betänkande TU 2008:2 att det inte är en uppgift för kyrkostyrelsen att anordna utbildningar för de kyrkliga arbetsgivarna och föreslog därför att motionen skulle avslås. Kyrkomötet beslutade i enlighet med utskottets förslag.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:32, punkt 1 och 2.

Varje kyrkoråd i Svenska kyrkan är arbetsgivare för ett större eller mindre antal anställda. Enligt utskottets mening är kyrkoordningen samt lagar och kollektivavtal tillräckligt tydliga vad gäller kyrkorådets ansvar i detta avseende. För att såväl nya som erfarna ledamöter i kyrkoråd ska ha förutsättningar att på ett bra sätt kunna utföra sitt uppdrag som arbetsgivare, bedriver Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation en omfattande fortbildningsverksamhet samt utarbetar informationsmaterial och mallar. Enligt utskottets mening innebär nämnda utbildnings- och informationsverksamhet att det som motionärerna efterfrågar angående material om arbetsgivarrollen i kyrkorådet i huvudsak redan bör vara tillgodosett för församlingar och pastorat.

Vad gäller kyrkostyrelsens möjligheter att ta fram ytterligare material för kyrkliga arbetsgivare vill utskottet framhålla att den arbetsfördelning mellan Svenska kyrkan och dess arbetsgivarorganisation som kyrkoordningen pekar ut innebär att det primärt är hos den senare som stödet i arbetsgivarfrågor finns. Stiftens kompletterar detta stöd framför allt i anslutning till genomförda kyrkoval då det finns nyvalda ledamöter, genom att inom ramen för tillsyn och främjande uppmärksamma kyrkoråden på deras ansvar som arbetsgivare och genom att tillhandahålla viss information och utbildning.

Med det anförda anser utskottet att motionen bör avslås i sin helhet.

På Tillsyns- och uppdragsutskottets vägnar

Britas Lennart Eriksson, ordförande

Anna Tronêt, sekreterare

Beslutande: Britas Lennart Eriksson, ordförande, Inger Wahlman, Roine Olsson, Anna Forssell, Lars Risberg, Britt-Marie Danestig, Hans-Olof Andrén, Johanna Andersson, Mattias Rosenquist, Ingrid Borgström, Anna Ekström, Sten Elmberg, Lisbeth Göranson, Anders Novak och Claes Björndahl.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Catharina Erdtman, Kent Karlsson, Erik Johansson, Helena Nordvall, Ingegerd Flock Andersson, Kerstin Rossipal, Anna-Lena Carlsson, Ann-Christin Alexius, Helena Elmqvist, Satu Rekola och Britta Broman.

Biskoparna Eva Brunne och Per Eckerdal har deltagit i utskottets överläggningar.